

DOSSIER: Taks op effectenrekeningen

DIERICKX LEYS
PRIVATE BANK

DOSSIER:

Taks op effectenrekeningen – Veelgestelde vragen

Ethel Puncher

De veelbesproken taks op effectenrekeningen trad in werking op 10 maart 2018. Met deze belasting van 0,15% voerde België voor het eerst een belasting op vermogen in. Hoewel deze taks ondertussen vernietigd werd door het Grondwettelijk Hof, blijven de gevolgen van de wet behouden voor de referentieperiodes die uiterlijk eindigden op 30 september 2019. Hieronder vindt u een beknopt antwoord op een aantal veelgestelde vragen.

1. Wat zijn de gevolgen van de vernietiging van de taks?

Op 17 oktober 2019 vernietigde het Grondwettelijk Hof de wet met betrekking tot de taks op de effectenrekeningen. Het Hof is van oordeel dat de taks op verschillende punten ongrondwettig is.

Om de budgettaire en administratieve impact te beperken, werden de gevolgen van de wet echter behouden voor de taks die verschuldigd is voor de referentieperiodes die uiterlijk eindigen op 30 september 2019. Dit heeft tot gevolg dat u in de loop van 2020 misschien nog een aangifte effectentaks zal moeten indienen, en in uw aangifte personenbelasting eventueel nog zal moeten melden dat u meerdere effectenrekeningen aanhoudt.

Met andere woorden: de effectentaks wordt vernietigd, maar enkel voor de toekomst. Voor het verleden, inclusief 2019, blijft de taks verschuldigd. Dit werd ondertussen ook door de fiscus bevestigd in een circulaire van 8 februari 2020.

2. Wat is de effectentaks?

De effectentaks is een belasting van 0,15%
... die verschuldigd is door elke particulier;
... die titularis is van één of meerdere effectenrekeningen;
... waarop belastbare financiële instrumenten zijn ingeschreven;
... waarvan zijn aandeel in de gemiddelde waarde groter is dan of gelijk is aan 500.000 euro.

Zodra u deze drempel van 500.000 euro aan belastbare financiële instrumenten bereikt, is de taks verschuldigd op de volledige waarde. Iedere titularis met een gedeelte dat minder bedraagt dan 500.000 euro, valt buiten het toepassingsgebied van de taks. Om te beoordelen of u de drempel bereikt, moet u uw aandeel in alle effectenrekeningen waarvan u titularis bent, samentellen.

3. Wie valt er onder deze belasting?

Particulieren vallen binnen het toepassingsgebied van de taks. Het gaat hier om:

- Belgisch rijksinwoners met één of meerdere effectenrekeningen in België of in het buitenland
- niet-inwoners van België met één of meerdere effectenrekeningen in België.

Of de taks van toepassing is op u als buitenlander hangt af van het land waar u woont. Niet-inwoners van België die zich kunnen beroepen op een dubbelbelastingverdrag dat ook van toepassing is op vermogen, zijn vrijgesteld. Het gaat hier bijvoorbeeld om personen die gevestigd zijn in Duitsland, Luxemburg, Nederland en Spanje. Alle andere niet-inwoners van België (zoals bijvoorbeeld personen gevestigd in Frankrijk, Portugal en het Verenigd Koninkrijk) vallen wel onder de effectentaks voor de effectenrekeningen die ze in België aanhouden.

De taks is niet van toepassing op vennootschappen (zoals een nv of een bv) en entiteiten onderworpen aan de rechtspersonenbelasting (zoals een vzw of een stichting). Maar als u als particulier uw effectenrekening inbrengt in een rechtspersoon onderworpen aan de vennootschapsbelasting met als enige doel de effectentaks te omzeilen, wordt u toch beschouwd als titularis van de effectenrekening. Dit om misbruiken tegen te gaan.

4. Wie is titularis?

Als u als particulier als volle eigenaar, blote eigenaar of vruchtgebruiker verbonden bent aan een effectenrekening, wordt u aanzien als titularis van die rekening. Volmachten vallen hier buiten. De bank kan enkel rekening houden met de natuurlijke personen die geregistreerd werden als titularis van de effectenrekening (en bijvoorbeeld niet met het feit dat een rekening gemeenschappelijk is op basis van het huwelijkstelsel wanneer een van de echtgenoten niet als titularis geregistreerd werd).

Een minderjarige wordt beschouwd als een volwaardige titularis. De gemiddelde waarde van de effectenrekeningen die hij aanhoudt, wordt afzonderlijk berekend en moet niet worden samengeteld met die van zijn ouders.

De maatschap valt eveneens onder de taks op effectenrekeningen (het betreft immers een fiscaal transparante entiteit zonder rechtspersoonlijkheid). Elk van de deelgenoten van de maatschap wordt beschouwd als titularis van de effectenrekening aangehouden door de maatschap.

Belangrijk is dat er ook nog effectentaks verschuldigd kan zijn wanneer een titularis reeds overleden is. Tot op het ogenblik waarop de rekening wordt verdeeld of afgesloten, blijft de rekening op naam van de overledene en is de effectentaks verschuldigd door zijn nalatenschap. Het is dus mogelijk dat er in 2019 effectentaks verschuldigd is in hoofde van een persoon die bijvoorbeeld reeds in 2018 overleden is.

5. Hoe wordt het aandeel van elke titularis bepaald?

Er geldt een vermoeden dat elke titularis een gelijk deel heeft. Bij de bevrijdende inhouding van de effectentaks mag de bank geen rekening houden met het huwelijkstelsel, ongelijke deilverhoudingen, etc.

Bij rekeningen met meerdere titularissen of andere onverdeeldheden zoals maatschappen en beleggingsclubs wordt iedere titularis geacht een gelijk deel te hebben. Bij een rekening in vruchtgebruik, worden de blote eigenaar en vruchtgebruiker geacht elk een gelijk deel te hebben. Zo zal bij de berekening voor een rekening in vruchtgebruik blote eigendom waarbij de beide ouders het vruchtgebruik hebben en de twee kinderen de blote eigendom, iedere titularis vermoed worden een aandeel van 25% te hebben in de rekening.

Ten opzichte van de bank is dit vermoeden van gelijke delen onweerlegbaar. Indien dit echter niet overeenstemt met de werkelijkheid, kan u wel zelf bij de belastingdienst een aangifte/vraag tot teruggave indienen waarin het werkelijke aandeel opgegeven wordt. U bent hier echter niet toe verplicht. Hou er rekening mee dat een verlaging van het aandeel van de ene titularis in principe zal leiden tot een verhoging van het aandeel van een andere titularis. De indiening zal in elk geval door alle titularissen gezamenlijk moeten gebeuren, wat impliceert dat iedereen akkoord is om de taks correct te verrekenen. In dat geval lijkt het eenvoudiger om in onderling akkoord de taks te compenseren. Valt één van de titularissen door toepassing van het werkelijke aandeel onder de grens van 500.000 euro, kan een vraag tot teruggave bij de fiscus eventueel wel nuttig zijn.

6. Welke effecten zijn belastbaar?

De volgende effecten, ingeschreven op een effectenrekening, zijn belastbaar:

- Aandelen + certificaten
- Obligaties + certificaten
- Rechten van deelneming/aandelen in/van fondsen (GBF en BEVEK), al dan niet met rechtspersoonlijkheid
- Kasbons
- Warranten

De volgende zaken vallen buiten het toepassingsgebied van de taks:

- Tak 21 / Tak 23 levensverzekeringen
- Pensioensparen
- Edele metalen en grondstoffen
- Opties, futures, swaps
- Vastgoedcertificaten
- Cash op een effectenrekening
- Effecten op naam die enkel worden gehouden in een register, al dan niet beursgenoteerd. Uiteraard vallen beursgenoteerde effecten die enkel op naam bestaan eveneens onder deze uitzondering (zoals bijvoorbeeld Solvac, Cofinimmo, Dierkunde Antwerpen/KMDA, NMBS Holding, ...)

Om te voorkomen dat men aandelen op naam zou zetten om de effectentaks te omzeilen, werd een antimisbruikbepaling opgenomen. Wanneer u aandelen gehouden op een effectenrekening heeft omgezet naar aandelen op naam in een aandelenregister, zal u ze toch voor één jaar moeten opnemen in de berekeningsbasis van de effectentaks. Gezien er voor aandelen op naam geen bevrijdende inhouding door de bank meer kan gebeuren, zal u zelf een aangifte moeten indienen indien u de drempel van 500.000 euro bereikt.

7. Hoe wordt de belasting berekend?

De gewone referentieperiode loopt van 1 oktober van het jaar tot 30 september van het daaropvolgende jaar. Voor 2018 gold er een verkorte referentieperiode van 10 maart 2018 tot 30 september 2018. Voor 2019 loopt de gewone referentieperiode van 1 oktober 2018 tot 30 september 2019.

Wanneer u tijdens het jaar titularis wordt van een effectenrekening of niet langer titularis bent van een effectenrekening (bijvoorbeeld doordat u uw rekening afsluit of u als titularis geschrapt wordt), begint of eindigt er een afwijkende (kortere) referentieperiode. Dit is een zogenaamde bijzondere referentieperiode.

Aan het einde van elke referentieperiode (zowel voor de gewone referentieperiode als voor een eventuele tussentijdse referentieperiode) zal de bank u een overzicht bezorgen van de gemiddelde waarde van alle effectenrekeningen waarvoor de referentieperiode op dezelfde dag eindigde. Om die gemiddelde waarde te berekenen, worden er op vaste en variabele referentiepunten waardebevestigingen opgesteld door de bank. Vaste referentiepunten zijn 31 december, 31 maart, 30 juni en 30 september. Variabele

referentiepunten zijn bijvoorbeeld de opening of sluiting van een effectenrekening, alsook de toevoeging of schrapping van een (co-)titularis.

Het gemiddelde wordt bepaald door aan het einde van de referentieperiode deze waarderingen samen te tellen en te delen door het aantal referentietijdstippen (per effectenrekening). Zoals hierboven vermeld, wordt elke titularis geacht een gelijk deel te hebben. Vervolgens worden de rekeningen per titularis geglobaliseerd. U zal de taks pas verschuldigd zijn wanneer u de drempel van 500.000 euro op geconsolideerde basis (m.a.w. over uw verschillende rekeningen heen) bereikt.

8. Wanneer zorgt de Belgische bank voor de aangifte en betaling van de effectentaks?

Aangifte, inhouding en betaling gebeurde uiterlijk midden december 2019 automatisch door de Belgische bank indien het aandeel van de titularis op één of meerdere effectenrekeningen bij de betreffende bank minstens 500.000 euro bedraagt. Als u bij een bepaalde bank onder deze drempel bleef, maar u bezit geglobaliseerd wel minstens 500.000 euro aan belastbare financiële instrumenten, had u de mogelijkheid te kiezen voor een bevrijdende inhouding door de bank (opt-in systeem).

Er zijn m.a.w. twee mogelijkheden:

- Gemiddelde waarde van uw effectenrekening(en) bij Dierickx Leys Private Bank bedraagt minstens 500.000 euro: Dierickx Leys Private Bank is verplicht de taks rechtstreeks in te houden. Deze inhouding is bevrijdend: u hoeft hiervoor zelf geen aangifte meer in te dienen. Is er onvoldoende cash aanwezig op uw rekening, dan wordt de rekening in beginsel debet gezet en zal dit bedrag moeten worden aangezuiverd.
- Gemiddelde waarde van uw effectenrekening(en) bij Dierickx Leys Private Bank bedraagt minder dan 500.000 euro: u kan ervoor kiezen een bevrijdende inhouding te laten doen door Dierickx Leys Private Bank. Deze "opt-in" is relevant als de waarde van al uw effectenrekeningen over meerdere financiële instellingen heen minstens 500.000 euro bedraagt. Door gebruik te maken van de opt-in bij alle banken waar u effectenrekeningen heeft, hoeft u zelf geen aangifte meer te doen.

9. Wanneer moet de titularis zelf voor aangifte en betaling zorgen?

In sommige gevallen zal de titularis zélf voor aangifte en betaling van de effectentaks moeten zorgen. Dit is het geval wanneer u een buitenlandse effectenrekening heeft (tenzij de buitenlandse bank de taks inhoudt), maar ook wanneer u niet gekozen heeft voor een opt-in en geglobaliseerd over alle banken heen wel minstens 500.000 euro aan belastbare financiële instrumenten bezit.

Wanneer men zich voor de referentieperiode eindigend uiterlijk op 30 september 2019 in deze situatie bevond, zal men dus zelf nog een laatste aangifte effectentaks moeten indienen in de loop van 2020.

De titularis moet in principe een individuele aangifte effectentaks indienen via het elektronische platform MyMinfin. Wanneer men echter gebruik maakt van een vereenvoudigde aangifte in de personenbelasting, mag men de aangifte effectentaks toch op papier indienen.

Wanneer men een gezamenlijke aangifte effectentaks moet indienen, omdat de titularissen een effectenrekening in onverdeeldheid aanhouden en willen afwijken van het vermoeden van dat elke titularis een gelijk aandeel bezit in de rekening, kan dit enkel op papier gebeuren.

10. Welke invloed heeft deze taks op mijn aangifte personenbelasting?

Als u meerdere effectenrekeningen heeft (al dan niet in België), waarvan u volle eigenaar, vruchtgebruiker of blote eigenaar bent, moet u dit in uw aangifte personenbelasting vermelden door het desbetreffende vakje aan te kruisen, ongeacht of u hebt gekozen voor het opt-in systeem of niet en ongeacht het bedrag aan belastbare financiële instrumenten op die effectenrekeningen. U moet dit voor de eerste keer melden in uw aangifte personenbelasting over inkomstenjaar 2019 (aanslagjaar 2020) die u in de loop van 2020 zal indienen. Ook wanneer u twee effectenrekeningen heeft bij dezelfde bank, moet u dit vakje aankruisen.

11. Welke informatie zal u ontvangen van Dierickx Leys Private Bank?

Op het einde van elke referentieperiode werd er naar de titularis een overzicht verzonden met een berekening van de verschuldigde taks voor die referentieperiode. De Bank was verplicht dit overzicht te verzenden op het einde van de gewone referentieperiode (waarvoor u uiterlijk 31/10 een overzicht ontving), maar ook op het einde van een eventuele bijzondere referentieperiode (doordat u bijvoorbeeld uw rekening afsluit of geschrapt wordt als titularis).

Belangrijk om te vermelden, is dat de bank álle cliënten die belastbare financiële instrumenten bezitten, moest informeren, ook al blijft de totale waarde hiervan ruim onder de drempel van 500.000 euro. Ook wanneer u dus ruim onder de drempel zit, ontvangt u correspondentie omtrent de effectentaks.

12. Kan te veel betaalde taks worden teruggevraagd?

Wanneer er sprake is van te veel ingehouden taks (bijvoorbeeld indien uw werkelijk aandeel in de rekening kleiner is) of dubbele belasting (bijvoorbeeld door een effectentransfer naar een andere bank) kan u een verzoek tot teruggave indienen. U moet aan dit verzoek de nodige verantwoordingsstukken toevoegen. Het modelformulier vindt u op de website van de FOD Financiën. <https://financien.belgium.be/nl/ondernemingen/overige-belastingen/voor-financiele-instellingen-en-verzekeringsondernemingen/taks-op>

In het geval u teruggaaf vraagt omdat uw werkelijk aandeel kleiner was dan het proportionele aandeel, zal in principe de belastbare waarde van de overige titularissen van de rekening worden verhoogd. Het verzoek tot teruggave moet ondertekend worden door alle titularissen, wat impliceert dat iedereen akkoord is om te taks correct te verrekenen. In dat geval lijkt het eenvoudiger om in onderling overleg tot een correcte afrekening van de taks over te gaan. Bedraagt het werkelijk aandeel van één van de titularissen minder dan 500.000 euro, dan kan een vraag tot teruggave wel nuttig zijn omdat er dan globaal gezien te veel taks werd betaald.

13. Waar kan ik meer uitgebreide informatie terugvinden?

Voor meer uitgebreide toelichting kunnen we verwijzen naar de FAQ op de website van de FOD Financiën <https://financien.belgium.be/nl/particulieren/belastingaangifte/taks-op-de-effectenrekeningen>

Is na het lezen van deze veelgestelde vragen toch niet alles duidelijk omtrent de effectentaks?

Neem contact op met onze medewerkers of kom langs op kantoor.

Antwerpen +32 3 241 09 99

Mortsel +32 3 443 93 50

Gent +32 9 240 00 40

Disclaimer

Deze publicatie heeft een louter informatief karakter en mag niet beschouwd worden als een professioneel, fiscaal of juridisch advies. Dierickx Leys Private Bank streeft ernaar deze informatie zo juist en volledig mogelijk weer te geven, zonder hiervoor evenwel een garantie te kunnen bieden. Gezien de complexiteit van bepaalde operaties en hun implicaties op burgerlijk en fiscaal vlak, raden wij u aan uw notaris of persoonlijk adviseur te raadplegen.

Blijf op de hoogte en volg ons via

 [linkedin.com/company/dierickx-leys-private-bank](https://www.linkedin.com/company/dierickx-leys-private-bank)

 [facebook.com/dierickxleys](https://www.facebook.com/dierickxleys)

DIERICKX LEYS
P R I V A T E B A N K

Deze publicatie is niet opgesteld conform de voorschriften ter bevordering van de onafhankelijkheid van beleggingsonderzoek. De beleggingsinstrumenten vermeld in deze publicatie zijn niet geschikt voor alle beleggers. Er dient rekening gehouden te worden met de doelstellingen, financiële draagkracht, kennis, ervaring en risicokenmerken van de belegger. De Bank verstrekt langs deze weg geen persoonlijk beleggingsadvies. De Bank is niet verantwoordelijk voor enige schade die uit deze adviezen zou voortvloeien. Meer informatie over de selectie en beoordelingsmethodes van hoger vermelde effecten en de onafhankelijkheid van het onderzoek ervan vindt u op dierickxleys.be in de rubriek beleggingsadvies. De vermelde historische resultaten en prognoses zijn geen betrouwbare indicator voor toekomstige resultaten. De vermelde opinies kunnen in de toekomst wijzigen. Dit is een uitgave van Dierickx Leys Private Bank, Kasteelpleinstraat 44-46, BE-2000 Antwerpen tel: +32 3 241 09 99 Overname uit deze publicatie is toegelaten mits bronvermelding.